

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2011 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Monday 24 October: 2 p.m. Eastern Standard Time

Reading Time: 10 minutes

Working Time: 2 hours and 50 minutes

- *You have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the questions. You must not write during this time.*
- *Monolingual and/or bilingual printed dictionaries may be consulted during the reading time and also during the examination.*

Section 1: Listening and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 50 minutes for Section 1.
2. Write all your answers to the questions in Section 1 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in YIDDISH.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A (Questions 1–4)
(20 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information and convey the information accurately and appropriately.*
-

You will hear FOUR texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings in which you may make notes.

Listen carefully to each text and then answer the questions in ENGLISH.

	Marks	You may make notes in this space.
Text 1		
1. (a) What is the reason for the phone call?	1	

(b) Explain why Yitzhak Jordan speaks so many languages.	3	

Text 2

Marks

You may make notes
in this space.

2. (a) Name the celebration that is to occur in Israel in the month of May.

1

(b) What has been planned to make the celebration so special?

2

(c) What can be inferred from the text about past or present attitudes towards Yiddish in Israel?

2

Marks

You may make notes
in this space.

Text 3

3. (a) Describe the change in Moishe's routine and David's reaction to this change.

2

(b) Explain the humour of this story.

3

Marks You may make notes
in this space.

Text 4

4. (a) Outline **two** reasons why so many former residents and their heirs returned to Broken Hill when Jews no longer live in the town. **2**

- (b) Other than the Broken Hill Historical Society, list **two** other groups involved in the celebration and their contributions. **3**

- (c) How can Berl fully appreciate an event he did not attend? **1**

Part B (Questions 5–6)

(10 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information;*
- *convey the information accurately and appropriately.*

You will hear TWO texts, one relating to Question 5 and one relating to Question 6. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings in which you may make notes.

Listen carefully to each text and then answer the questions in YIDDISH.

	Marks	You may make notes in this space.
Text 5		
5. (a) To whom is this invitation being made, and what benefit would there be to someone accepting this invitation? פאַר וועמען איז די איינלאַדונג און מיט וואָס קען געניסן די פּערזאָן וואָס נעמט זי אָן?	2	
(b) What is the significance of this museum opening in Warsaw? וואָס איז די וויכטיקייט פון דעם וואָס דער מוזעום ווערט דערעפּנט אין וואַרשע?	2	
(c) Identify the diverse supporters for this project. How can the support of politicians ensure the success of this museum? רעכן אויס די אונטערשטיצער פון דעם פּראָיעקט. ווי אַזוי קענען פּאָליטיקער פּאַרזיכערן אַז דער מוזעום זאָל האָבן דערפּאָלג?	2	

Marks You may make notes
in this space.

Text 6

6. (a) What does the Israeli firm, Aquawise, do?

1

וואָס טוט די ישראלדיקע פּירמע "אַקוואַקלוג"?

(b) Outline **two** benefits of the new technology using Pinkhes' example of the production of Murray cod.

2

לויט פּנחסעס ביישפּיל מיט די פּיש, באַשרייב צוויי אופנים אויף וועלכע מען קען געניסן פון דער נייער טעכנאָלאָגיע.

(c) Other than the obvious assistance this type of technology can have for the economy, what other benefit could this have for the future of a country?

1

ווי אַזוי קען די צוקונפט פון אַ לאַנד געניסן פון דער טעכנאָלאָגיע?

End of Section 1

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2011 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 15 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in YIDDISH.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A (Questions 7–8)

(20 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately.*
-

7. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

א רויט סאַמעטן קליידעלע איז אַלץ וואָס איז געבליבן פון באַשעלען.

פּאָלאַ און מירעק פּושעט האָבן געוואוינט אין וואַרשע, אין פּוילן. זייער טעכטערל, באַשע, איז געבוירן געוואָרן דעם 30טן מערץ 1939. ווען די דייטשן האָבן אינגעשטעלט דעם געטאָ האָט מירעק גלייך פאַרשטאַנען אַז די דייטשן ווילן אומברענגען די יידן. עס איז מירעקן און פּאָלען געלונגען זיך אַרויסצוראַטעווען פון וואַרשעווער געטאָ קיין זשעלעכאָוו צו משפּחה. אויך דאָרט האָבן די דייטשן געשאַפן א געטאָ. פּאָלאַ און מירעק האָבן מורא באַקומען וואָס וועט געשען מיט באַשעלען און אין סעפטעמבער 1942 האָבן זיי זי אַרײַנגעגעבן צו אַ קינדלאַז פּויליש פּאַרפּאָלק. פּאָלאַ איז גלייך אַוועק וואוינען אין וואַרשע מיט פּאַלשע פּאַפּירן. אַ טאָג שפּעטער האָט דאָס פּוילישע פּאַרפּאָלק, אויס מורא, אָפּגעגעבן באַשעלען צום טאַטן. פאַר באַהאַלטן אַ ייִדיש קינד האָט מען באַקומען טויט שטראַף.

צומאַרגנס האָט מירעק געהערט שיסן אין גאַס און איז אַרויס זען וואָס פּאַסירט. דאָס האָבן די נאַציס ליקווידירט דעם געטאָ. ווען ער האָט געקענט צוריק אַרײַן אין שטוב איז באַשעלע שוין נישט געווען. די נאַציס האָבן זי געהאַט צוגענומען. זי איז אַלט געווען אין גאַנצן דרײַ און א האַלב יאָר. מירעק האָט באַוויזן צו קומען קיין וואַרשע צו פּאָלאַן אָבער ער האָט איר נישט דערציילט וועגן דעם וואָס איז געשען מיט באַשעלען. די מאַמע, פּאָלאַ, האָט אַלץ געמיינט אַז באַשעלע איז ביים פּוילישן פּאַרפּאָלק ביז זי האָט דערהאַלטן פון זיי אַ בריוו און זיך דערוואוסט דעם אמת. פּאָלאַ איז געווען און געבליבן זייער אומגליקלעך. זי האָט געהאַלטן דאָס רויטע סאַמעטענע קליידעלע בײַ זיך במשך פון דער גאַנצער מלחמה. פּאָלאַ און מירעק האָבן איבערגעלעבט אויף פּאַלשע פּאַפּירן. פּאָלאַ האָט שטענדיק געזאָגט אַז זי לעבט אַ דאַנק דעם רויטן קליידעלע.

איצט געפינט עס זיך אין חורבן צענטער אין מעלבורן, אַ זעלטענער זכר פון וואַרשעווער געטאָ און אַ דערמאָנונג פון דעם וואָס קינדער האָבן איבערגעלעבט און פון דער ספּנה פאַר נישט-יידן אויב זיי האָבן געהאַלפן יידן.

QUESTIONS

Marks

(a) Why did Pola and Mirek escape from the Warsaw ghetto to Zelechow?

1

(b) Compare and contrast the decision of Pola and Mirek to give up their child Basiele, with the decision of the childless Polish couple returning Basiele to Mirek just one day later.

4

(c) Explain how Basiele became separated from her father.

2

(d) How did Pola and Mirek survive?

1

(e) In what way could the little red dress have contributed to Pola's survival?

2

Marks

- (f) Why would the childless Polish couple have written to Pola to inform her of their decision to return the child to Mirek?

2

- (g) Of what significance is the little red dress as an exhibit in the Holocaust Centre in Melbourne?

2

CONTINUES OVER PAGE

8. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

טייערער שמואל,

אַ דאַנק פאַר דיין בריוו. איך זע אַז דו, דיין פרוי און דינע קינדער זינען זייער צופרידן אין אַמעריקע. איך פאַרשטיי וואָס דו שרייבסט אַז דיין זון וועט נישט דאַרפן גיין אין מלחמה. מיר פילן זיך אַלע דאָ אין באַקו אומזיכער, סײַ עקאָנאָמיש, סײַ פּאָליטיש. מיר אליין טראַכטן עולה צו זײַן קײן ישראל. יעדע וואָך ווערן מיר דאָ ווייניקער. פון דער קהילה פון 45000, וואָס איז אַמאָל געווען, זינען געבליבן נאָר עטלעכע הונדערט. אין ישראל וועלן אונדזערע קינדער האַפנטלעך האָבן גרעסערע מעגלעכקײטן. אונדזערע פריינד שיקן גאַנץ גוטע גרוסן פון ישראל, כאָטש זיי בענקען שטאַרק נאָך אַזערבייזשאַן. מיר האָבן דאָ געלעבט רואיק מיט אונדזערע מוסלמענישע שכנים און באַקו איז אַזאַ שיינע שטאָט. איך קוק איצט אַרויס אויף די הערלעכע געביידעס און די אַלטע געדרייטע געסלעך. אונדזערע דריי שולן, "יידישע קירכעס", ווי די היגע איינוואוינער רופן זיי אָן, פוסטעווען.

אַבער מיר וועלן שטענדיק קענען גרינג צוריקומען. יעדע וואָך פליען פולע עראָפלאַנען פון באַקו קײן תל אַביב און פאַרקערט.

בלייבט אַלע געזונט. האַרציקע גרוסן,

אירענאַ

QUESTIONS

Marks

(a) What is happening to the Jewish community of Baku?

2

(b) What evidence is given in the text to support Irena's belief that 'Baku is such a beautiful city'?

2

(c) Explain the note of optimism that ends the letter to Shmuel.

2

Part B (Question 9)

(10 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of a text by identifying, analysing, and responding to information;*
 - *convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type).*
-

9. Read the text and then answer the question in 150–200 words in YIDDISH on page 9.

אין דעצעמבער 2010 האָט מען אָפּגעגעבן פּבּוד, אין מעלבורן און אין ירושלים, דעם 'אַבאָרידזשיני' וויליאַם קופּער (1861-1941), אַקטיוויסט פאַר די "יאָרטאָ-יאָרטאָ".

קופּער האָט געקעמפט יאָרנלאַנג פאַר גערעכטיקייט. אין 1936 האָט ער געריטן איבערן לאַנד און צונויפגעקליבן 1,814 אונטערשריפטן צו שיקן דעם מלך דזשאָרדזש VI. קופּער האָט געפּאָדערט ערד און וואַל רעכט פאַר זיין פּאַלק.

קופּערס געפיל פאַר יושר איז ספּעציעל נאָענט דער ייִדישער קהילה אין וויקטאָריע. פאַרוואָס? דעם 6טן דעצעמבער 1938, גלייך נאָך קרישטאָלנאַכט, האָט קופּער – אין עלטער פון זיבן און זיבעציק יאָר – אָרגאַניזירט אַ מאַרש פון זיין שטוב אין פּוטסקריי צום דייטשן קאָנסולאַט אין שטאָט... "אין נאָמען פונעם אויסטראַלישן 'אַבאָרידזשיני' פּאַלק, אַלס פּראָטעסט קעגן דער ברוטאַלער באַהאַנדלונג פונעם נאַצי רעזשים לגבי די ייִדן אין אייראָפּע".

דעמאָלט אַן עלנט קול, איז קופּער ערשט איצט אָנערקענט געוואָרן. דער יד ושם האָט געעפנט דעם וויליאַם קופּער אָנדענק גאַרטן אין זעלבן חודש וואָס אין מעלבורן האָט מען דערעפנט דעם וויליאַם קופּער צענטער פאַר גערעכטיקייט.

QUESTION

On behalf of your school, compose a letter of thanks to Ken Russell, William Cooper's great-grandson, who is committed to maintaining Cooper's reputation, expressing your appreciation for Cooper's fight for justice and the difference that one individual can make. Extend an invitation to Ken to attend a special commemoration at your school in honour of his great-grandfather.

אין נאָמען פון דיין שול שרייב אַן אַ דאַנקבריוו צום אוראייניקל פון וויליאַם קופּער, קען ראָסעל, וואָס גיט זיך אָפּ מיט פאַראייביקן דעם שם פון זיין עלטערזיידן. קלער אים אויף וויפל איר שאַצט אָפּ קופּערס קאַמף פאַר יושר און גערעכטיקייט, דער פּוּח וואָס עס קען פאַרמאָגן איין מענטש. לאַדן אים איין אויפן אָנדענק אָונט ביי דיר אין שול, געווידמעט זיין עלטערזיידן.

You may make notes in this space.

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2011 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Section 3: Writing in Yiddish (15 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 45 minutes for Section 3.
2. Write your answer to a question from Section 3 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ONE question in YIDDISH.
4. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
5. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Section 3 (Questions 10–13)

(15 marks)

When judging performance in this section, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates:

- *relevance and depth of treatment of ideas, information, or opinions;*
- *accuracy and range of vocabulary and sentence structures;*
- *the capacity to structure and sequence response and capacity to use conventions of the text type.*

Answer ONE question from this section in 200–250 words in YIDDISH.

10. Turning eighteen presents a series of challenges and opportunities for a young adult such as the right to vote, the right to obtain a driver's licence, and the right to drink alcohol.

You have been asked to speak at the Speech Night of your old school and to **evaluate** the argument that 'rights should also be accompanied by responsibilities'.

פֿאַר אַן 18 יאָריקן יוגנטלעכן שטעלן זיך נײַע מעגלעכקײַטן: שטים רעכט, די רעכט צו פירן אַן אויטאָ, די רעכט צו טרינקען וויינען. מען האָט דיך אײַנגעלאָדן צו האַלטן אַ רעדע אויף דעם שלום אָוונט בײַ דיר אין שול. גיב אַן אָפּשאַצונג פונעם אַרגומענט אַז 'רעכט זײַנען באַגלייט מיט פֿאַראַנטוואָרטלעכקײַטן'.

11. Snow, snow and more snow, when will it ever stop? You are at home alone studying for your exams. As you look outside your bedroom window you can see the river freezing over. **Imagine** what could happen if the snow continues to fall. What would you do? Write a story.

שניי, שניי און נאָך שניי, ווען וועט ער זיך אַ מאָל אָפּשטעלן? ביסט אַליין אין דער היים און דו גרייטסט זיך צו די עקזאַמענס. דו קוקסט אַרויס פון פענצטער און דו זעסט ווי דער טײַך ווערט פֿאַרפֿרוירן. שטעל זיך פֿאַר וואָס וואָלט געשען אויב דער שניי וואָלט נישט אויפֿגעהערט צו פֿאַלן. וואָס וואָלטסטו געטאָן? שרײַב אַן אַ מעשהלע.

12. Australia is a land of immigrants and most people only go back two or three generations. Write a report to **inform** magazine readers of the impact of multiculturalism on Australian society and on your family.

אויסטראַליע איז אַ לאַנד פון אימיגראַנטן. דאָס רוב פון דער באַפעלקערונג וואוינען דאָ נישט מער ווי צוויי אָדער דריי דורות. שרײַב אַן אַ באַריכט פֿאַר אַ רעגירונגס אויסגאַבע וועגן דער השפּעה פון מולטיקולטוראַליזם אויף דער אויסטראַלישער געזעלשאַפט און אויף דיין משפּחה.

13. Clear evidence exists that the use of mobile phones while driving, either hand-held or hands-free, has resulted in an increase in motor vehicle accidents. As a representative of an automobile club, you have been selected to write an article for their publication to **persuade** all drivers to obey the law banning the use of mobile phones while driving.

עס איז דאָ אַ קלאָרער באַווייז אַז דאָס ניצן צעלקעס ווען מען פירט אַן אויטאָ, צי מען האַלט זיי אין האַנט, צי נישט, האָט פֿאַרגרעסערט די צאָל פֿאַרפֿאַלן אויף די וועגן. אַלס אַ פֿאַרשטייער פון דער אויטאָ געזעלשאַפט אין וויקטאָריע, שרײַב אַן אַן אַרטיקל פֿאַר אַן אויטאָ אויסגאַבע, וואָס זאָל איבערצײַגן די וואָס פירן אויטאָס זיי זאָלן אָפּהיטן דאָס געזעץ וואָס פֿאַרבאָט דעם באַנוץ פון צעלקעס בײַם פירן אַן אויטאָ.

You may make notes in this space.

